

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุพร พืรมธกร : การศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนกับป่า กรณีศึกษา
ป่าชุมชน หมู่บ้านปาก่อ ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย (A STUDY ON THE
INTERRELATIONSHIPS BETWEEN FORESTS AND COMMUNITIES : PA-KAO VILLAGE
SAENG-PA SUBDISTRICT AMPOR NA-HAEO , LOEI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. กนกศักดิ์
แก้วเทพ , 129 หน้า. ISBN 974-635-866-9.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาต้องการนำเสนอการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับป่า
โดยการมุ่งประเด็นความสนใจในเรื่องความสัมพันธ์วิถีการดำรงชีวิตระหว่างชุมชนกับป่า ซึ่งความสัมพันธ์วิถีการดำรงชีวิต
ระหว่างชุมชนกับป่านั้นได้เกิดขึ้นและผูกพันกันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยในการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นและ
ดำรงอยู่ภายในชุมชนและสิ่งที่เกิดขึ้นภายนอกชุมชน ว่าสิ่งเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างไรบ้างในแง่ของความ
สัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับป่า เพื่อวิเคราะห์ถึงศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน รวมทั้งเพื่อใช้เป็น
กรอบแนวคิดในการเสนอนโยบายการพัฒนาป่าชุมชนในอนาคต

การศึกษานี้เป็นกรณีศึกษาป่าชุมชน หมู่บ้านปาก่อ ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดยในบทแรก
นั้นเป็นการนำเสนอความสำคัญของปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้และสาเหตุหลักของการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ที่อยู่ภายใต้การ
จัดการดูแลรักษาของภาครัฐ บทที่ 2 เป็นการเสนอภาพความเหมือนและความต่างระหว่างแนวคิดป่าชุมชนของรัฐและแนว
คิดป่าชุมชนของชาวบ้าน โดยความแตกต่างที่ชัดเจนของแนวคิดทั้งสอง คือการให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่าง
ชุมชนกับป่านั้น ปรากฏอยู่ในแนวคิดป่าชุมชนของชาวบ้านมากกว่าในแนวคิดป่าชุมชนของรัฐ บทที่ 3 สภาพทั่วไปของ
พื้นที่กรณีศึกษา เป็นการกล่าวถึงภาพรวมของพื้นที่ที่ทำการศึกษา บทที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของวิถีการดำรงชีวิต
ของชุมชนกับป่า ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาที่นำแนวคิดในบทที่ 2 และสภาพทั่วไปของพื้นที่กรณีศึกษาในบทที่ 3 มาอธิบาย
และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนกับป่า และในบทที่ 5 เป็นบทสรุปสิ่งที่
ได้มาจากการศึกษาและข้อเสนอแนะทางนโยบายเพื่อเป็นแนวทางการจัดการป่าชุมชนของประเทศในอนาคต

ผลจากการศึกษาพบว่า ในการจัดการดูแลรักษาป่านั้น ควรต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจถึงความสัมพันธ์
ระหว่างชุมชนกับป่าว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับป่าแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางกายภาพ สังคม
ความคิดและความเชื่อของแต่ละชุมชน” โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับป่านั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ผ่านกระบวนการ
เรียนรู้และทดสอบ โดยมีปัจจัยต่างๆที่เข้ามากระทบเป็นตัวทดสอบ จนกระทั่งตกตะกอนเป็นวิถีการดำรงชีวิตของชุมชน แต่
ทว่าวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนนี้ก็จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและ
เผชิญอยู่ ซึ่งเป็นหนทางที่ทำให้ชุมชนสามารถดำรงอยู่ได้ และการที่ชุมชนสามารถดำรงอยู่มาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานเช่นนี้
ก็น่าจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชนในด้านต่างๆ ได้ในระดับหนึ่ง

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม